

Kielibuustin aloitusseminaari 10.12.2021

Teemaryhmä 6: Työelämän kielitaidon edistäminen korkeakoulussa

Ryhmätyön tuloksia

- Mitä korkeakouluissa nykyisellään tehdään työelämän kielitaidon eteen?
- Miten korkeakoulu voi tukea oppijaa / työnantajaa / kansainvälisiä osaajia rekrytoivaa yritystä?
- Minkälaisia hyviä ja huonoja kokemuksia on? Mitkä käytänteet toimivat, mitkä taas eivät?

Oppilaitoksessa

Työharjoittelussa

Photo by [Tim van der Kuip](#) on [Unsplash](#)

Muita ajatuksia ja haaveita

Photo by [Benjamin Davies](#) on [Unsplash](#)

Oppilaitoksessa

Nykyisellään käytänteinä mm.

- “Työelämän suomen kursseja”, usein eri aloille suunnattuina.
Esim. Oulussa 15 opintopisteen “työelämän suomea”-kokonaisuus (B1–), kohderyhmänä alunperin ICT-ala
- Yhteistyön lisäämistä kielenoppimisen ja substanssioppimisen kanssa pidettiin hedelmällisenä suuntana
- Poikkeuksellisen kiinnostavana esimerkkinä nostettakoon esiin:
Laurean sairaanhoitajien koulutuksessa hyödynnetty simulaatio-opetus, jossa opeteltiin simulaatiohuoneessa casejen kautta samaan aikaan ammattitaitoa ja kielenopetusta. Toteutettiin yhteistyössä hoitotyön lehtorin kanssa niin, että hoitotyön lehtori preppasi aina ensin hoitotyön näkökulmasta ja sitten s2-ope opetti tiettyjä vuorovaikutukseen liittyviä teemoja. Viikon lopuksi pidettiin aina simulaatio (valmistautuminen + simulaatio + palaute). Palautteista: turvallinen tapa harjoitella käytännön taitoja; buustasi erityisesti itsetuntoa.

Työharjoittelu avainkohtana

- Työ- tai kieliharjoittelun merkitys työelämän kielitaidolle on suuri. Se näkyy (erityisesti AMK-puolella) myös monenlaisina kokeiluina ja pitkälle mietittyinä malleina.
- Keskeinen tosiasia: Monet kv-opiskelijat tekevät työharjoittelun omassa kotimaassaan tai muualla kuin Suomessa, jos kokevat, että suomen kielen taito ei riitä. Lisäksi usein työharjoittelussa voi olla kiivas tahti. Jos työnantaja kokee, että kv-opiskelija ei pärjää suomeksi tai on liian hidas suomeksi, saatetaan ehdottaa siirtymistä englannin käyttöön.

Ratkaisuja:

- Koko toimintaympäristön tulee muuttua, jotta työharjoittelu ja muut kosketukset työelämään voisivat tukea suomen kielellä toimimista ja kielitaidon kehittämistä.
- Matalan kynnyksen yritysysteistyö: harjoittelu voi olla iso ja haastava pala niin opiskelijalle kuin työnantajalle, voisi olla esim. Puhu suomea! -päivä työpaikalle, jolloin opiskelija voi käydä päivän verran tutustumassa työpaikkaan suomeksi ja verkostoitua samalla

Työharjoittelun käytäntöjä

Miten valmentaa työpaikkaa?

- Työharjoittelun ohjaajan kiinnostus kieliasiaan vaikuttaa paljon.
- S2-opettajan olisi hyvä ehtiä käydä harjoittelupaikassa jo suunnitteluvaiheessa, jolloin voi antaa konkreettisia kielitietoisuusneuvoja, esim. “teillä on tollainen fläppitaulu tuossa, kirjoittakaa siihen sanoja.”
- Olisi hyvä jos työpaikalla olisi edes yksi ihminen, joka tuntisi kielitietoisuusasioita → kielitietoisuus- tai muu materiaalipaketti työpaikalle? Kyllä, mutta luetaanko?
- Ideali: koko työyhteisö mukana tukemassa oppijaa

Työharjoittelun käytäntöjä

Miten voisi tukea harjoittelijaa?

- Tavoitteiden kirkas asettaminen ennen harjoittelua, mm.
 - jatkuva itsearviointi, konkreettiset tavoitteet (esim. Haluan oppia puhumaan paremmin. → Mitä teen, jotta opin?)
 - joka päivälle reflektointitehtäviä (Mikä onnistui? Mikä meni pieleen?)
- Oppimistavoitteet siis paitsi työn myös kielen suhteen.

Työharjoittelun käytäntöjä

Kielimentorointi

S2-opettaja mentoroi koko työyhteisöä ja harjoittelijaa

- S2-opettaja mukana harjoittelupaikassa ”seuraamassa” opiskelijaa
- Apua paitsi opiskelijalle myös työyhteisölle: Opettaja pystyi olemaan suoraan yhteydessä työyhteisöön ja korostamaan heille esim. työyhteisön roolia kielenoppimisessa.
- Haaga-Heliassa kokeiltu S2-opettajien jalkautumista restonomien työssäoppimiseen. Tarkoituksena on tunnistaa tilanteita, joissa tukea tarvitaan eniten, ja tehdä näistä tilanteista opetusvideoita.

Työkaveri harjoittelijan mentorina

- Työharjoittelupaikalla voi olla (kieli)mentorina työkaveri. Mentoria valmennetaan kielitietoisuuteen jonkin verran etukäteen. Tärkeää, että mentori mukana jo harjoittelun suunnitteluvaiheessa.
- Etukäteen mietitään opiskelijan kanssa, millaisia vuorovaikutustilanteita voi tulla eteen ja harjoitellaan niitä.

Lopuksi

On paljon hankkeita tai kokeiluja, joissa relevanttia tietoa, esim.

- <https://uefconnect.uef.fi/tutkimusryhma/kovat-kansainvalisen-osaajan-valmennus-tyohon/>
- http://www.oppi.uef.fi/aducate/projektit/intoa/pdf/suomen-kielen-valmennus_mallinnus2014_intoa_final.pdf
- <https://www oulu.fi/fi/joy/koulutushaku/tyoelaman-suomea-toihin-suomeen>
- AKVA2 (kestää maaliskuuhun 2023 asti)
- Pätevänä töihin -hanke (varhaiskasvatuksen, luokanopettajien ja aineopettajien kielitaidon kehittämiseksi)

Todettiin tarpeelliseksi “sateenvarjo-organisaatio”, joka pystyy keräämään yhteen tietoa jo toiminnassa olevista hyvistä käytännöistä kansallisella tasolla kaikkien saataville.

Kiitos osallistumisesta seminaariin ja pienryhmätyöskentelyyn!

Seuraa kielibuustia
verkkosivuillamme kielibuusti.fi